

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13Csp/159/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209215
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8118209215.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovanej: N. L., G.. XX.X.XXXX, XXX XX L. XXX, o zaplatenie 14.015,04 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie v časti o zaplatenie sumy 6.300,- Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania z
a s t a v u j e .

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Náhradu trov konania stranám n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu 16.8.2018 sa právny predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) domáhal, aby súd rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 14.015,04 Eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 14.8.2013 uzatvorili žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli o.i. Obchodné podmienky žalobcu pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky žalobcu a sadzobník poplatkov žalobcu s tým, že žalovaný svojim podpisom na zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Žalobca tvrdil, že na základe tejto zmluvy poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 15.000,- Eur, a že žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia (pozn. súdu: ktoré nijako inak konkrétnejšie nešpecifikoval) „podľa zmluvných dokumentov“. Ďalej uviedol, že žalovaný neplnil úver riadne a včas, a preto v dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 OZ vyhlásil dňa 8.10.2015 úver za predčasne splatný. Žalobca následne ešte uviedol, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný časť dlžnej sumy z úveru zaplatil (pozn. súdu: žalobca neuviedol akú, pričom v žalobe si napokon paradoxne uplatnil v podstate plnú sumu deklarovanú ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti) so všeobecným konštatovaním, že jednotlivé splátky a spôsob ich započítania sú uvedené v „Aktuálnom stave úveru“ vyhotoveného z bankového informačného systému (pozn. súdu: vo vzťahu k úrokom, poplatkom, a ich výpočtu - z akých súm, v akej sadzbe a za aké obdobie ich vypočítal - pritom žalobca neuviedol, a to ani v uvedenej listine, vôbec nič). Žalobca dodal, že poslednú čiastkovú úhradu úveru žalovaný vykonal dňa 8.6.2018, a že od toho dňa (pozn. súdu: žaloba bola podaná 16.8.2018) žalovaný žiadnu ďalšiu úhradu úveru nevykonal.

3. Žalobca konštatoval, že „na základe vyššie uvedených skutočností je žalovaný ku dňu 30.6.2018 povinný zaplatiť žalobcovi nasledovné sumy:

- dlžnú istinu vo výške 14.015,04 Eur,
- dlžné úroky z istiny do 30.6.2018 vo výške 6.554,96 Eur,
- zmluvný úrok vo výške 12,90% ročne zo sumy 14.015,04 Eur od 1.7.2018 do zaplatenia, a
- zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 14.015,04 Eur od 1.7.2018 do zaplatenia.
(pozn. súdu: opätovne bez toho aby bolo zrejmé ako tieto sumy vypočítal, a to či už istinu, ako aj úroky
- v akej sadzbe, a najmä z akých konkrétnych súm a za aké konkrétne obdobia z týchto jednotlivých súm, ak sa výška istiny mala priebežne meniť).

4. V súvislosti s vymedzením predmetu konania a rozsahu zisťovania skutkového stavu súd osobitne poukazuje na to, že žalobca v žalobe neuviedol žiadne ďalšie podstatné skutočnosti. Malo by byť pritom zrejmé, v návrhovom konaní je výlučne na žalobcovi a jeho zodpovednosti čoho (akého práva) a na základe akých skutočností sa v súdnom konaní domáha. V zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 CSP musí žalobca v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok (povinnosť tvrdenia), teda vymedziť skutkové okolnosti, ktoré majú byť podkladom rozhodnutia, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť), a uviesť žalobný návrh. Žalobným návrhom je súd viazaný. Žalobca teda procesne zodpovedá za to čo a prečo žaluje, a za výber a formuláciu procesných prostriedkov. Je preto zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej § 132 ods. 1 CSP. Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

5. V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí, že súd je viazaný žalobou. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňuje, a skutkovým základom opísaným v žalobe v spojení so žalobným petitom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom konania. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú (všetky) údaje, ktoré sú celkovo nutné k tomu, aby bolo jasné, o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, a ktoré, ak budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť (porovnaj tiež napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23. januára 2002, sp. zn. 25 Cdo 643/2000, in Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, nakladateľstvo C.H.Beck, zväzok 13, publ. pod označením C 962).

6. Rozsah nutných údajov, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok čo do základu a výšky (bremeno tvrdenia), je pritom určovaný hypotézou právnej normy, ktorá sa má na daný právny vzťah resp. skutkový stav aplikovať.

7. Podľa Čl. 3 ods. 2 CSP výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

8. Podľa Čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

9. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky

10. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

11. Podľa § 215 ods. 1 a 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

12. „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu súd v konaní legitímne

opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie. ... žalovanému musí byť umožnené vyjadriť sa k všetkým tvrdeným skutočnostiam a vykonaným dôkazom. Toto svoje právo nemôže žalovaný efektívne realizovať v prípade neurčitého skutkového tvrdenia, ktoré samo o sebe vylučuje vysvetlenie alebo relevantnú reakciu, pri zachovaní náležitej miery vecnosti a zrozumiteľnosti. Pokiaľ samotná žaloba nevykazuje vady, pre ktoré by ju súd odmietol v zmysle § 129 ods. 3 CSP, nie je osobitne procesne sankcionované to, že žalobca nedostatočne substancoval svoje skutkové tvrdenia, resp. že sú jeho skutkové tvrdenia neúplné alebo neurčité. Tieto okolnosti sa však prejavia v ďalšom procesnom postupe súdu (napr. nevykonanie dôkazu, neúplne zistený skutkový stav a pod.) a v jeho konečnom rozhodnutí (zamietnutie žaloby, prípadne zastavenie konania), za čo nesie plnú zodpovednosť procesne neaktívny žalobca. V záujme jeho vlastného procesného úspechu vyžaduje sporové konanie od žalobcu adekvátnu mieru vigilancie a diligencie, teda bdelosti a dôslednosti“ (in: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 670)

13. V súvislosti s eventuálnym dopĺňaním skutkových tvrdení (ako podkladu zisťovania skutkového stavu) súd tiež pripomína, že podľa § 140 ods. 2 CSP zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, pričom podľa § 294 CSP zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ.

14. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, hoci ju na to súd pri príprave pojednávania uznesením vyzval, a žaloba s prílohami jej bola doručená ešte dňa 4.10.2018. V súvislosti s tým však súd pripomína, že „I. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. II. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).“ (uznesenie Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019, zdroj a analytická právna veta: ustavnysud.sk)

15. Počas konania pôvodný žalobca oznámil, že ako postupca uzavrel dňa 6.8.2018 so spoločnosťou R Collectors s.r.o. ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky na nového veriteľa, a navrhol zmenu strany sporu na túto spoločnosť tak, aby na miesto žalobcu vstúpila spoločnosť R Collectors s.r.o., ktorá zároveň oznámila, že so vstupom do konania na strane žalobcu súhlasí. Súd o tomto návrhu rozhodol uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom č.k. 13Csp/159/2018-73 zo dňa 20.11.2018 tak, že tomuto návrhu vyhovel a vstup nového žalobcu na miesto pôvodného žalobcu pripustil.

16. Písomným podaním zo dňa 15.3.2022 žalobca oznámil, že po podaní žaloby eviduje prijatie úhrad, ktoré spolu tvoria sumu vo výške 6.150,- Eur s tým, že túto sumu započítal na istinu a v tejto časti berie žalobu späť, čo následne doplnil písomným podaním zo dňa 7.4.2022, ktorým oznámil, že po ostatnom čiastočnom späťvzatí žaloby obdržal (ďalšiu) úhradu vo výške 150,- Eur a zobral žalobu späť aj v tejto časti s prislúchajúcim úrokom z omeškania.

17. Podľa § 145 ods. 1 a 2 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

18. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

19. V danom prípade žalobca zobral žalobu čiastočne späť, a keďže tak urobil skôr než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, teda v čase, keď sa na prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby v zmysle ust. § 146 ods. 1 CSP neprihliada a jeho vyjadrenie k čiastočnému späťvzatiu preto nie je ani potrebné, súd konanie v rozsahu späťvzatia žaloby postupom podľa § 145 ods. 2 CSP v tejto časti zastavil.

20. Na prejednanie veci bolo nariadené pojednávanie, na ktoré sa žalobca nedostavil, svoju neúčast' však ospravedlnil, a preto súd v zmysle ust. § 180 CSP vec prejednal v jeho neprítomnosti.

21. Súd sa vo veci oboznámil so žalobou, prihliadol pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy (doručené a protistranou nespochybnené listiny podľa § 204 CSP), a na základe zhodných (resp. nespochybných) tvrdení rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1 a § 186 ods. 2 CSP) a vykonaných dôkazov zistil tento skutkový stav:

22. Podľa nespochybných tvrdení žalobcu dňa 14.8.2013 (podľa písomného vyhotovenia zmluvy dňa 16.8.2013) uzatvoril právny predchodca žalobcu spoločnosť Poštová banka, a.s. ako veriteľ so žalovanou ako dlžníkom písomnú zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 15.000,- Eur, a žalovaná sa zaviazala „vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov a plniť ostatné povinnosti v zmysle zmluvných dokumentov“. Nad rámec stranami dodaných tvrdení, pri zisťovaní skutkového stavu v prospech spotrebiteľa (§ 295 CSP), pritom súd z tejto zmluvy ešte zistil, že dátum konečnej splatnosti úveru bol 15.8.2023, a že právny predchodca žalobcu pri jej uzatváraní a plnení konal ako podnikateľ v rámci svojej obchodnej činnosti, a žalovaná ako fyzická osoba mimo predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda že ide nepochybne o spotrebiteľskú zmluvu - zmluvu o spotrebiteľskom úvere, o čom svedčí aj bod 3.6. samotnej zmluvy, podľa ktorého sa táto mala riadiť, okrem iného, aj príslušnými ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

23. Listom označeným ako výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 8.10.2015 právny predchodca žalobcu oznamoval žalovanej, že nakoľko svojim konaním podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok, stala sa jej úverová pohľadávka k 8.10.2015 predčasne splatnou v celom rozsahu, a vyzýval ju na úhradu dlžnej sumy v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Zo samotnej písomnej zmluvy o úvere, na ktorú zmluvné strany pripojili svoj podpis, však nie je zrejmé dojednanie práva veriteľa na zosplatenie úveru podľa § 565 OZ. Okrem toho, z listu predloženého žalobcom a označeného ako upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru (č.l. 3 súdneho spisu) s vyznačeným dátumom podania 22.9.2015, ako aj poštového podacieho hárku z tohto istého dňa, a obvyklého doručovania vyplýva, že tento list mohol byť žalovanej reálne doručený najskôr zjavne až nasledujúci deň (23.9.2015), pričom z článku 4.3.6 všeobecných obchodných podmienok predložených žalobcom (podľa ktorého pri doručovaní poštovou zásielkou na adresu v SR sa informácie a dokumenty považujú za doručené tretí deň po ich odoslaní, viď č.l. 15 spisu) vyplýva záver o jeho doručení (fikciou) dokonca až 25.9.2015. Tento list s upozornením na uplatnenie práva podľa § 565 OZ tak nepochybne mohol byť resp. bol (ak vôbec) žalovanej doručený iba menej ako 15 dní pred zosplatením, resp. žiadosťou veriteľa o zaplatenie pre nesplnenie niektorej splátky (realizovanou 8.10.2015).

24. Z hľadiska vymedzenia rozhodovanej veci súd osobitne zdôrazňuje, že žiadne iné než vyššie uvedené podstatné skutočnosti v konaní stranami konkrétne uvedené a ani zákonom stanoveným procesným postupom súdu (§ 215 ods. 1 a 2 CSP) zistené neboli a ani nevyšli najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

Relevantné hmotnoprávne normy

25. Podľa § 565 zák. č. 40/1964 Zb. v znení účinnom v čase výzvy na úhradu dlžnej sumy (ďalej len „OZ“) - ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky

26. Podľa § 53 ods. 9 OZ - ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase postúpenia - práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami a ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Právne posúdenie

28. V danom prípade ide v zmysle ust. § 290 CSP nepochybne o tzv. spotrebiteľský spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy resp. súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou tak ako ich definuje ust. § 52 OZ. Podanej žalobe, ktorou je súd viazaný, vychádzajúc zo skutočností v nej uvedených, však nemožno vyhovieť.

29. Predmetom konania sú nároky súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky, ktoré žiadal vrátiť aj s príslušenstvom. Súčasný žalobca však žalovanej žiadne peňažné prostriedky neposkytol, a svoje práva v tomto konaní odvodzuje iba z prevodu práv na jeho osobu po tom, čo mal jeho právny predchodca podľa § 565 OZ vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru.

30. Ako vyplýva z ust. § 565 OZ, nevyhnutným predpokladom (existencie) práva veriteľa žiadať podľa tohto ustanovenia o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je, aby toto právo bolo pri plnení v splátkach dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V danom prípade však nebolo žalobcom vôbec nijako konkrétne tvrdené a ani súdom zistené, že by pri dohode o plnení v splátkach (v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere) bolo medzi zmluvnými stranami konkrétne, jasne, určite a zrozumiteľne (platne) dojednané právo veriteľa podľa ust. § 565 OZ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Zmienka o takomto práve je totiž uvedená iba v rozsiahlych drobným písmom napísaných všeobecných obchodných podmienkach bez toho, aby bolo zrejmé či bola žalovaná naňho dostatočne jasne upozornená, a bolo ho tak možné považovať za dojednané platne.

31. Pre úplnosť treba uviesť, že časť obsahu zmluvy síce možno určiť aj odkazom na obchodné podmienky, nemalo by sa to však týkať (celých) podstatných zmluvných dojednaní (ale len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru), keďže tieto informácie sa musia povinne uvádzať spotrebiteľovi už v predzmluvnom formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 ZoSU), a nič by preto, v prípade poctivého prístupu veriteľa, nemalo brániť tomu uviesť ich aj priamo v zmluve (mutatis mutandis aj nálež ÚS ČR citovaný nižšie). Okrem toho tiež platí, že stanovenie časti obsahu zmluvy odkazom na obchodné podmienky nemôže byť ani neprimerane všeobecné (nestačí iba zmienka o obchodných podmienkach), pretože ak má byť súčasťou zmluvy (ako prejavu vôle), platia preňho, ak sa s ním majú spájať právne účinky, rovnaké pravidlá ako aj pre iné právne úkony. Časť obsahu zmluvy, ktorú tento odkaz určuje (poukazom na obchodné podmienky), by sa mala preto stanoviť konkrétne (určite a zrozumiteľne, § 37 ods. 1 OZ) tak, aby bolo zrejmé úpravu ktorej časti zmluvy (práv a povinností - v tomto prípade práva veriteľa požadovať predčasné zaplatenie celej pohľadávky) treba hľadať a vykladať na inom mieste (napr. v obchodných podmienkach), písomne (§ 9 ods. 1 ZoSu), a zároveň aj nie menším písmom ako iná časť takejto zmluvy (§ 53c OZ). V tomto prípade tomu tak nebolo.

32. V tejto súvislosti súd tiež pripomína, že určitosti a zrozumiteľnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako dvojstranného právneho úkonu nesvedčí ani rozsiahlosť a neprehľadnosť textu obchodných podmienok napísaná drobným písmom so súčasným zakomponovaním viacerých podstatných zmluvných dojednaní na ich viacerých miestach. Inými slovami vo vzťahu k ich platnosti súd zdôrazňuje, že v prípade konfliktu záujmov spotrebiteľa a jeho zmluvného partnera je potrebné poskytnúť vyššiu mieru ochrany spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane. V kontexte s týmto princípom je potrebné posúdiť aj úverové zmluvné podmienky. Tie zásadne nesmú slúžiť tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl zmluvný partner spotrebiteľa podmienky, ktoré sú podstatné, a o ktorých môže predpokladať, že uniknú jeho pozornosti. Pokiaľ tak

učiní, čo sa stalo aj v tomto prípade, spreneverí sa princípu dôvery a preto takému jednaniu nemožno priznať právnu ochranu pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

33. K tomu možno poukázať aj na právny záver uvedený v náleze Ústavného súdu ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/11. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednaní o zmluvnej pokute (pozn. súdu: a obdobne o samotnej existencii práva veriteľa žiadať predčasne o zaplatenie celej pohľadávky) v zásade nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných zmluvných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednanie nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa zrejme uniknú.

34. Okrem toho, nad rámec absencie platného dojednania práva veriteľa podľa § 565 OZ, súd poukazuje aj na to, že žalobca nijako konkrétne netvrdil a nepreukázal, a ani súd nezistil ani to, že by jeho právny predchodca v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ vopred upozornil žalovanú v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, keďže výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 8.10.2015, podľa ktorej sa úverová pohľadávka k 8.10.2015 mala stať predčasne splatnou, bola realizovaná menej ako 15 dní po upozornení - výzve na splatenie dlžnej časti úveru žalovanej listom zo dňa 22.9.2015 doručeným jej eventuálne až v nasledujúcich dňoch potom, teda najskôr 23.9.2015, resp. fikciou dňa 25.9.2015.

35. Na základe uvedeného, keďže v konaní nebolo preukázané platné dojednanie práva podľa § 565 OZ, a ani dodržanie podmienky jeho realizácie (a to predchádzajúce upozornenie žalovanej ako spotrebiteľky na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho realizáciou) podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, súd dospel k záveru, že k platnému predčasnému zosplateniu spotrebiteľského úveru - pred termínom jeho dohodnutej konečnej splatnosti 15.8.2023 - podľa skutočností zistených v tomto konaní nedošlo. Tým však žalobca netvrdil a nepreukázal ani výnimku zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu pred termínom jeho konečnej splatnosti zakotveného v ust. § 17 zák. č. 129/2010. Táto skutočnosť má však zároveň za následok, že tým nebol naplnený aj jeden zo základných predpokladov pre platné (§ 39 OZ) postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (a to postúpenie pohľadávky až po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti), a teda ani predpoklady pre ich nadobudnutie. Súčasný žalobca žalovanej žiadne peňažné prostriedky neposkytol a svoje práva v tomto konaní odvodzuje iba z prevodu práv na jeho osobu, a keďže oprávnenosť tohto prevodu (postúpenia) a tým i jeho aktívna vecná legitímácia v konaní preukázaná nebola, súd žalobu zamietol.

36. Pre úplnosť, na podporu dôvodov zamietnutia žaloby, súd napokon poukazuje aj na možnosť eventuálneho účinného vznesenia námietky premlčania zo strany žalovanej (viď aj § 95 ods. 1 CSP), keďže k zosplateniu úveru malo dôjsť 8.10.2015 pre pohľadávku (splátku) vyplývajúcu zo zmluvy o úvere a splatnú viac ako 3 mesiace predtým, žaloba bola podaná až 16.8.2018 (teda viac ako 3 roky po splatnosti omeškanej splátky), a podľa záverov súdnej praxe „v zmysle už citovaného § 103 Obč. zák. plynie premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie“ (rozsudok OS Dunajská Streda sp. zn. 16Csp/200/2017). „Z tohto ustanovenia nevyplýva, aby začiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, s prihľadnutím a zohľadnením aj uplynutia 15-dňovej lehoty od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatiť pre nezaplatenie splátky.“ (rozsudok KS Prešov sp. zn. 7CoCsp/15/2022).

37. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

39. V konaní bola procesne úspešná žalovaná, a preto by jej mal súd v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP aj bez návrhu (s prihliadnutím na obsah súdneho spisu) v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, priznať podľa § 255 ods. 1 CSP pomernú náhradu trov konania, o ktorej výške by následne v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodol po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením (ktoré by vydal súdny úradník). Keďže však žalovanej v doterajšom konaní podľa obsahu súdneho spisu doposiaľ žiadne preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (trovy konania) nevznikli, a neúspešný žalobca na náhradu trov konania nemá právo, súd nárok na náhradu trov konania stranám nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.